

Додаток
до наказу начальника обласної
військової адміністрації
від 18.06.2024 № 122/2024-н

ЗВІТ
про виконання Програми економічного та соціального розвитку
Хмельницької області на 2023 рік

ЗМІСТ

- I Реалізація економічного потенціалу області**
1. Промисловий комплекс
 2. Сільське господарство
 3. Енергоефективність та житлово-комунальне господарство
 4. Будівництво та житлова політика
 5. Дорожньо-транспортна інфраструктура
 6. Туристична сфера
- II Забезпечення умов для соціально-економічного зростання**
1. Бюджетно-фінансова політика
 2. Інвестиційна політика
 3. Зовнішньоекономічна діяльність та міжнародне співробітництво
 4. Підприємництво, торгівля та послуги
 5. Цифровізація та надання адміністративних послуг
- III Створення комфортних та безпечних умов проживання на території області**
1. Освіта
 2. Охорона здоров'я
 3. Ринок праці. Зайнятість та соціальний захист населення
 4. Підтримка сім'ї, дітей та молоді
 5. Фізичне виховання та спорт
 6. Культура
 7. Охорона навколишнього природного середовища
 8. Захист населення і територій від надзвичайних ситуацій
 9. Інформаційне суспільство та взаємодія з громадськістю

ВСТУП

Програму економічного та соціального розвитку Хмельницької області на 2023 рік, затверджено наказом начальника обласної військової адміністрації від 02.03.2023 № 48/2023-н (далі – Програма).

У 2023 році тривала повномасштабна збройна агресія росії, тому робота органів влади та фінансові ресурси було першочергово зосереджено на виконання заходів з підвищення обороноздатності держави, належного функціонування цивільної інфраструктури та створення умов для безпечної життєдіяльності населення.

Програмою також реалізовувалися заходи і проекти, спрямовані на досягнення позитивних змін в економічній та соціальній сферах, забезпечення стабільної роботи промислового та агропромислового секторів, малого та середнього бізнесу, реалізації належної політики соціального захисту населення (у тому числі внутрішньо переміщених осіб), стабільної роботи інженерно-транспортної інфраструктури.

Звіт економічного та соціального розвитку області за 2023 рік підготовлено в умовах відсутності необхідних статистичних даних, що обумовлено нормами Закону України “Про захист інтересів суб’єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни”.

I. РЕАЛІЗАЦІЯ ЕКОНОМІЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ОБЛАСТІ

1. Промисловий комплекс

У 2023 році діяльність промислової галузі дещо стабілізувалася. За попередніми даними індекс промислової продукції становив 112,4%, у тому числі: добувна промисловість – 134,1%, переробна промисловість – 113%, постачання електроенергії – 110,3 відсотка.

Збільшення обсягів виробництва відбулося за всіма видами промислової продукції та найбільшого росту досягнуто у таких сферах: виробництво хімічних речовин і хімічної продукції – на 38,9%, металургійне виробництво, виробництво готових металевих виробів, крім машин і устаткування – на 34,4%, виробництво меблів, іншої продукції, ремонт і монтаж машин і устаткування – на 26,5 відсотка.

Підприємствами області реалізовано промислової продукції (товарів, послуг) на 104,5 млрд грн, що на 29,3 млрд грн більше ніж у 2022 році.

Продовжено реалізацію інвестиційних проектів, які мають важливе значення для економічного розвитку області, зокрема будівництво другої лінії насінневого заводу ТОВ “КВС – Україна” у м. Кам’янець-Подільський та олійноекстракційного заводу ТОВ “Старокостянтинівський олійноекстракційний завод”. У вересні 2023 року на Хмельниччині відкрито найпотужніший завод в Україні з виробництва засобів захисту рослин ТМ ВАУТОН.

У минулому році в області утворено ще два індустриальні парки – ІП “КРАСИЛІВ ТЕХНОПОРТ” (ініціатор АТ “Красилівський машинобудівний завод”,

спеціалізація – металообробка та виготовлення металевих виробів) та “ЕКО АГРО ХАБ Поділля “Городок” (ініціатор – ТОВ “Епіцентр К”, спеціалізація – агропереробка, зокрема виробництво олії та тваринних жирів, продуктів борошномельно-круп’яної промисловості, готових кормів для тварин, тощо).

З метою збереження кадрового потенціалу підприємств області проводилася робота з надання статусу критично важливих підприємств для подальшого бронювання військовозобов’язаних працівників, відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 27.01.2023 № 76 “Деякі питання реалізації положень Закону України “Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію”.

Розпорядженнями начальника обласної військової адміністрації створено комісію з питань визначення підприємств, установ та організацій, які є критично важливими для функціонування економіки та забезпечення життєдіяльності населення в особливий період та затверджено критерії, за якими здійснюється визначення підприємств, установ і організацій, які мають важливе значення для задоволення потреб територіальної громади.

Протягом 2023 року проведено 43 засідання зазначеної комісії, на яких визначено критично важливими 203 підприємства.

2. Сільське господарство

За звітний період агроформування області отримали певні позитивні результати, що стало можливим завдяки впровадженню інноваційних технологій вирощування рослинницької продукції та утримування сільськогосподарських тварин, застосуванню сучасної сільськогосподарської техніки та ресурсів, які значно зменшують втрати виробництва.

Загальна посівна площа врожаю 2023 року становила 1,2 млн га, що майже на рівні 2022 року. Усі посівні роботи проведено в оптимальні строки з дотриманням технологічних вимог.

Валовий збір зернових культур становив близько 4 млн т при урожайності 77,8 ц з га (+7,5 ц з га до попереднього року). Отримано найвищий у державі показник урожайності. Обсяг виробництва ріпаку збільшився на 4%, картоплі та овочів – на 7% до показника попереднього року.

Валовий збір цукрових буряків становив 1,5 млн т (урожайність 515 ц/га), картоплі та овочів – 1,5 млн тонн. У сезоні цукроваріння працювало 5 цукрових заводів, якими вироблено близько 170 тис. т цукру (у 2022 році – близько 120 тис. т).

Під урожай 2024 року посіяно озимих зернових культур та ріпаку на площі 300 тис. га, що майже на рівні минулого року.

У сфері тваринництва залишається низка проблем, пов’язаних із зменшення поголів’я худоби та птиці, складною ціновою ситуацією на ринку сільськогосподарської продукції.

На кінець минулого року у господарствах усіх категорій налічувалося 212,8 тис. голів великої рогатої худоби (на 3,1% менше ніж у 2022 році), у тому числі 117,9 тис. корів (на 3,6% менше), 377,6 тис. свиней (на 3,4% більше),

34,7 тис. овець та кіз (на 24,6% менше), 7,6 млн голів птиці свійської (на 5,7% більше).

Торік реалізація м'яса зросла на 4%, виробництво молока – на 1%, а виробництво яйця курячого – на 6 відсотків.

На Хмельниччині активно розвиваються суб'єкти племінної справи. Наразі налічується 27 суб'єктів племінної справи, які пройшли державну атестацію відповідності.

Працюють 86 сімейних фермерських господарств з виробництва молока та іншої продукції тваринництва, вирощування зернових та плодово-ягідних культур тощо, у тому числі 16 господарств різних напрямів виробництва було створено у 2023 році.

На 31.12.2023 зареєстровано 19 підприємств, які мають право виробляти органічну продукцію. Основними напрямками діяльності є вирощування плодово-ягідної продукції та горіхів, збір дикоросів, виробництво зерна, меду, яєць. На сьогодні "статус органічних" мають близько 5 тис. га сільськогосподарських угідь.

Продовжувалася реалізація різних інвестиційних проектів, які сприятимуть розвитку галузі, зокрема будівництво вівцеферм (ТОВ "Аграрний край" та ФГ "Колос"), курника на 30 тис. голів птиці (ПП "Бондар Плюс М"), корівника на 400 голів ВРХ (ФГ "Маїсс"), реконструкція свинокомплексу на 12 тис. голів свиней (ПП "Аграрна компанія 2004"), тваринницької ферми на 1200 голів ВРХ (ТОВ НВА "Перлина Поділля", будівництво елеваторів загальною потужністю 180 тис. тонн зерна одночасного зберігання (ТОВ "Епіцентр К"), цеху біоетанолу і біогазової станції потужністю 120 м куб. на добу (ТОВ "Хмельницьк-млин"), реконструкція цеху з переробки зерна та виготовлення круп (ТОВ "Дар Землі") та інші.

З метою сприяння розвитку аграрного бізнесу надавалася фінансова підтримка на державному та місцевому рівнях. Так, у рамках реалізації програми "Доступні кредити 5-7-9%" сільгоспформуваннями залучено 1,2 млрд грн для проведення комплексу польових робіт та 2,3 млрд грн на придбання (створення) матеріальних і нематеріальних необоротних активів.

Відповідно до Програми розвитку агропромислового комплексу Хмельницької області на 2023-2027 роки в минулому році 288 заявників отримали фінансову підтримку з обласного бюджету на загальну суму 4,5 млн грн за такими напрямками:

часткова компенсація вартості придбаної сільськогосподарської техніки та обладнання, технологічного обладнання для виробництва та переробки сільськогосподарської продукції (88 заяв на суму 2,8 млн грн);

бюджетна дотація за утримання телиць у віці з 12 до 18 місяців (200 заяв на 1,2 млн грн);

підготовка та перепідготовка робітничих кадрів на базі закладів аграрної освіти (0,5 млн грн).

3. Енергоефективність та житлово-комунальне господарство

З метою залучення більшої кількості споживачів до впровадження енергоефективних заходів здійснювалася активна роз'яснювальна робота щодо державних та місцевих програм енергозбереження та умов їх використання. Відповідна інформація оприлюднювалася у медіа, на сайтах органів виконавчої влади та місцевого самоврядування. У навчальних закладах області проводилися просвітницькі заходи з питань енергоефективності. Інформаційні матеріали за цією тематикою систематично направлялися ОСББ та управителям багатоквартирних будинків.

Районними військовими адміністраціями та територіальними громадами визначено відповідальних працівників за впровадження енергоменеджменту в бюджетних установах.

У громадах області продовжувалася робота щодо розробки та впровадження проєктів з переведення котелень на альтернативні види палива, здійснювалися заходи із термомодернізації будівель. Зокрема такі роботи проводилися у Гумецькій, Гвардійській, Красилівській, Меджибізькій, Нетішинській, Новоушицькій, Шепетівській, Славутській, Слобідсько-Кульчієвецькій, Старокостянтинівській, Ярмолинецькій територіальних громадах.

У Волочиській міській територіальній громаді впроваджується проєкт “Енергоефективна громада”, у рамках якого придбано дереводробильну машину і пелетну лінію, здійснено заміну труб водопостачання та водовідведення. На реалізацію проєкту тогоріч спрямовано 2,7 млн гривень.

За підтримки Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) отримано та проведено підготовку до встановлення на об'єктах комунальної теплоенергетики 9 нових когенераційних установок, що забезпечить стабільну роботу цих підприємств, сприятиме економії енергоресурсів, а у разі законодавчого врегулювання питання продажу надлишку виробленої електроенергії, дозволить покрити її дефіцит і на інших соціально важливих об'єктах. Наразі, в області встановлено 22 когенераційні установки у містах Хмельницький (14), Кам'янець-Подільський (7) та Старокостянтинів (1).

Для забезпечення сталого проходження опалювального сезону та економії бюджетних коштів проведено ремонтні роботи в обласних комунальних закладах, у тому числі проведено заміну двох твердопаливних котлів та циркуляційного насоса в котельні Плужненського ліцею (витрачено 176,0 тис. грн), капітальний ремонт у котельні із заміною твердопаливного котла в Солобковецькому навчально-реабілітаційному центрі (600,0 тис. грн), придбано твердопаливні котли для Балинського ВПУ № 36 (389,4 тис. грн), ДНЗ “Теофіпольський професійний аграрно-промисловий ліцей” (386,9 тис. грн), ДНЗ “Деражнянський центр професійної освіти” (201,0 тис. грн).

У рамках виконання заходів із забезпечення сталого проходження опалювального сезону підготовлено 930 котелень, 127 центральних теплових пунктів, замінено 8,1 км теплових мереж, відремонтовано та замінено 63,9 км водопровідних та 10,5 км каналізаційних мереж, 112 водопровідних та 106 каналіза-

ційних насосних станцій, підготовлено 22 водопровідних та 26 каналізаційних очисних споруд, 368 артезіанських свердловин.

Продовжено роботу зі встановлення на об'єктах житлово-комунального господарства засобів обліку споживання енергоносіїв. На 01.01.2024 лічильниками обліку теплової енергії оснащено 93,7% багатоквартирних житлових та 90,1% нежитлових будинків. Рівень оснащення вузлами комерційного обліку гарячої води становить 20,8% у житлових будинках та 99,5% – у нежитлових. У містах Хмельницький, Старокостянтинів, Дунаївці, Нетішин та Ізяслав засобами обліку теплової енергії оснащено усі житлові будинки, які мають технічну можливість та доцільність такого оснащення. Нежитлові будівлі стовідсотково оснащено засобами обліку теплової енергії у населених пунктах Дунаївці, Понінки, Ізяслав та Волочиськ. Засобами обліку води оснащено 30,1% житлових та 96,2% нежитлових будинків.

Для своєчасного реагування на можливі надзвичайні ситуації, у тому числі через збройну агресію російської федерації, на підприємствах житлово-комунального господарства області створено диспетчерські служби, сформовано аварійні бригади, які оснащено необхідним обладнанням, інструментами, електро- та газозварювальними апаратами, насосами для відкачування води, запасами пально-мастильних матеріалів, засобами захисту та спеціалізованою технікою.

На підприємствах теплопостачання впроваджено заходи і затверджено плани дій по забезпеченню пожежної, техногенної безпеки та цивільного захисту об'єктів на осінньо-зимовий період 2023/2024 року. Проведено командно-штабні навчання з питань відпрацювання порядку використання матеріально-технічних засобів (твердопаливних модульних котелень, систем очищення води, генераторів тощо) для запобігання, ліквідації надзвичайних ситуацій та їх наслідків на об'єктах критичної інфраструктури.

На випадок виникнення надзвичайних ситуацій, зокрема відключення від централізованої системи електропостачання, об'єкти критичної інфраструктури забезпечено генераторами, які було закуплено за власні кошти підприємств, кошти місцевих бюджетів або отримано в якості гуманітарної та благодійної допомоги.

Здійснювався постійний моніторинг показників діяльності підприємств житлово-комунального господарства та аналіз стану розрахунків населення за житлово-комунальні послуги з метою забезпечення оперативного реагування на проблемні питання.

4. Будівництво та житлова політика

Будівельна сфера є однією з галузей економіки, яка найбільш постраждала внаслідок повномасштабної агресії російської федерації проти України. За підсумками року будівельними підприємствами області виконано робіт на 13,3% менше ніж у 2022 році, що становить 3,3 млрд гривень.

У загальному обсязі виконаних будівельних робіт частка капітального та поточного ремонту становила 57,1%, нового будівництва – 32,8%, реконструкції – 10,1 відсотка.

Загальна площа житлових будівель, прийнятих в експлуатацію, зменшилася на 18,4% та становила 230,6 тис. м квадратних. Найбільшу площу житлових будівель прийнято в експлуатацію у Хмельницькому районі, а саме 185,5 тис. м кв. або 80,4% від загального обсягу.

У бюджетній сфері пріоритетами було будівництво, реконструкція та ремонт важливих соціальних об'єктів, захисних споруд цивільного захисту, житла для ВПО.

За рахунок субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на проектування, відновлення, будівництво, модернізацію, облаштування, ремонт об'єктів будівництва громадського призначення, соціальної сфери, культурної спадщини, житлово-комунального господарства, інших об'єктів, що мають вплив на життєдіяльність населення, профінансовано будівництво Новолабунської школи на 274 учні і сільського клубу на 400 відвідувачів (субвенція – 18,0 млн грн, місцевий бюджет – 6,0 млн грн) та капітальний ремонт з модернізацією будівлі корпусу № 3 Хмельницької обласної лікарні (субвенція – 47,1 млн грн, обласний бюджет – 10,9 млн грн).

За рахунок субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на реалізацію проектів у рамках Надзвичайної кредитної програми для відновлення України виділено кошти бюджетам Волочиської, Новоушицької, Китайгородської та Солобковецької громад на такі проекти:

реконструкція каналізаційних очисних споруд повної біологічної очистки продуктивністю 5000 м куб. на добу у м. Волочиськ (субвенція – 35,0 млн грн, міський бюджет – 7,0 млн грн);

капітальний ремонт будівель Новоушицького закладу дошкільної освіти “Дзвіночок” (субвенція – 21,0 млн грн, міський бюджет – 4,2 млн грн);

капітальний ремонт Китайгородського ліцею імені О. Борейко (субвенція – 26,0 млн грн, міський бюджет – 5,2 млн грн);

будівництво Центру безпеки громадян Солобковецької територіальної громади (субвенція – 12,0 млн грн, міський бюджет – 2,4 млн грн).

За рахунок коштів фонду ліквідації наслідків збройної агресії та співфінансування з місцевого бюджету проведено капітальний ремонт захисної споруди цивільного захисту – протирадіаційного укриття Красилівської багатопрофільної лікарні на загальну суму 3,5 млн гривень.

Здійснювалися заходи щодо забезпечення житлом внутрішньо переміщених осіб (далі – ВПО). У співпраці з міжнародними та громадськими організаціями реалізовувалися проекти з будівництва та ремонту місць тимчасового та постійного проживання, зокрема:

проведено ремонт приміщення колишньої амбулаторії Солобковецької громади та облаштовано 10 кімнат та допоміжні приміщення для 30 ВПО (залучено

кошти громади, БФ “Янголи Спасіння” та естонської міжнародної організації “Мондо”);

Хмельницькою територіальною громадою отримано грант НЕФКО на суму майже 1,5 млн євро для реалізації проєкту “Житло для внутрішньо переміщених осіб в місті Хмельницький” (передбачено реконструкцію приміщень у частині діючого гуртожитку по вулиці Інститутській та у нежитловій будівлі по вулиці Кам’янецькій під смартквартири для 230 ВПО);

у селі Зіньківці Кам’янець-Подільської громади відновлено гуртожиток ДНЗ “Подільський центр ПТО” для 250 осіб, зокрема відремонтовано 14 житлових блоків з двома-трьома кімнатами (усього 64 кімнати), пральні, кухні, спільні простори. Бюджет проєкту, який реалізовано у співпраці із ГО “Металаб” та міжнародними донорськими організаціями, становив близько 25,0 млн гривень.

Разом з цим, в області продовжувалася реалізація низки державних житлових програм, завдяки яким громадяни можуть поліпшити свої житлово-побутові умови. За програмою підтримки індивідуального житлового будівництва на селі “Власний дім” сільським забудовникам у 2023 році надано кредитів на суму 2,3 млн грн, у тому числі з бюджетів територіальних громад – 468,0 тис. гривень. За рахунок цих коштів покращили свої житлової умови 13 сімей, які проживають у сільській місцевості.

У межах програми забезпечення молоді житлом надано 1265,9 тис. грн кредиту на купівлю житла одній молодій сім’ї.

5. Дорожньо-транспортна інфраструктура

У 2023 році для Хмельницької області було передбачено субвенцію з державного бюджету місцевим бюджетам на фінансове забезпечення будівництва, реконструкції, ремонту і утримання автомобільних доріг загального користування місцевого значення, вулиць і доріг комунальної власності у населених пунктах на суму 786,6 млн грн (у тому числі за рахунок залишку субвенції, що утворилася на 01.01.2023 – 169,4 млн грн). Касові видатки становили 781,3 млн грн або 99,3% до профінансованої суми. Вказані кошти було спрямовано на капітальний ремонт доріг місцевого значення – 326,0 млн грн; поточний дрібний ремонт та експлуатаційне утримання доріг місцевого значення – 300,0 млн грн; будівництво та капітальний ремонт вулиць і доріг комунальної власності у населених пунктах – 155,3 млн гривень. За рахунок освоєних коштів проведено будівництво та капітальний ремонт 8 об’єктів.

За рахунок іншої субвенції з бюджету Хмельницької міської територіальної громади було освоєно видатки на суму 10,0 млн грн на співфінансування робіт з капітального ремонту ділянки автомобільної дороги загального користування місцевого значення С 231722 Колибань – (Хмельницький - Голосків) км 4+427,75 – км 5+753.

На постійному контролі перебувало питання отримання пасажирами якісних послуг з перевезення на автобусних маршрутах загального користування.

Торік організовано та проведено 3 конкурси з визначення автомобільних перевізників на міжміських та приміських автобусних маршрутах загального користування, які не виходять за межі території області, за результатами яких з переможцями укладено 15 договорів на перевезення пасажирів.

Відбулося 72 засідання робочої групи, на яких розглянуто 145 питань щодо обслуговування маршрутів перевізниками.

Здійснювався контроль якості послуг з перевезення пасажирів, у тому числі шляхом проведення перевірок із залученням працівників Відділу державного нагляду (контролю) у Хмельницькій області Державної служби України з безпеки на транспорті. У 2023 році проведено 3 перевірки, за результатами яких складено акти, які направлено перевізникам для усунення виявлених порушень.

З метою недопущення руйнування дорожнього покриття здійснювалися заходи габаритно-вагового контролю за допомогою трьох пересувних габаритно-вагових комплексів. Так, протягом звітнього року перевірено 403 транспортні засоби, виявлено 96 фактів перевищення габаритно-вагових обмежень, складено 96 актів про порушення законодавства про автомобільний транспорт та 2 протоколи про адміністративне правопорушення за статтею 188⁵⁷ за відмову від проходження габаритно-вагового контролю. За фактами перевищення габаритно-вагових обмежень винесено 93 постанови про застосування адміністративно-господарських штрафів на суму 3,3 млн грн, 2 постанови про накладення адміністративного стягнення на суму 102,0 тис. грн, до бюджету перераховано 2,7 млн гривень.

У 2023 році прийнято Програму модернізації та фінансової підтримки комунального підприємства “Аеропорт Хмельницький” на 2023-2027 роки. Враховуючи обмеження, пов’язані із запровадженням в Україні воєнного стану, у 2023 році забезпечувалася належна охорона та зберігання майна аеропорту, підтримка у належному стані злітно-посадкового майданчика “Хмельницький”.

6. Туристична сфера

Важливим завданням для розвитку туризму на Хмельниччині є забезпечення ефективного використання наявних природних і культурно-історичних ресурсів. Особлива увага приділяється розвитку туристичної інфраструктури на об’єктах природно-заповідного фонду області, вживаються заходи з облаштування рекреаційних зон, розробки екологічних стежок та екологічно-пізнавальних маршрутів.

У найбільшому в Україні НПП “Подільські Товтри” діє екоцентр, палеонтологічна експозиція, візит-центр у селищі Сатанів та візит-центр “Давня Бакота”. На території НПП функціонує 11 екологічних стежок та туристичних маршрутів (“Мандруємо золотими скарбами природи”, “Товтрами Чемеровеччини”, “Давня Бакота”, “Китайгородське відслонення”, “Кармелюкова гора”, “Сатанівські перлини”, “Бакотська затока”, “Джерела Бакотської затоки”, “Смотрицький каньйон”, “Світ природи у долонях”, “Бакотська затока”).

У 2023 році оновлено та промарковано вказівниками, інформаційними стендами дві еколого-туристичні стежки – “Давня Бакота”, протяжністю 10 км, та “Китайгородське відслонення”, протяжністю 1,5 кілометри. На рекреаційних ділянках Парку (“Давня Бакота”, “Сокіл”, “Студениця”, “Теремці”) створено місця для короткострокового відпочинку (столи з лавками, місця для розкладання багаття). На рекреаційних ділянках “Сокіл” та “Студениця” передбачено можливість розміщення рекреантів в об’єктах стаціонарної рекреації. З метою покращення якості туристичного обслуговування НПП “Подільські Товтри” укладено 26 договорів із суб’єктами рекреаційної діяльності про надання платних послуг.

З метою популяризації туристичних об’єктів та поліпшення доступу до інформації про Хмельницьку область на 37 інформаційних платформах області (сайт, вебпортал, ігровий додаток, групи, сторінки тощо) проводилися презентації туристичного потенціалу, постійно оновлювалися офіційні туристично-інформаційні сайти зокрема: “khmel.travel”, сайт Хмельницької обласної військової адміністрації, розділ “Туризм”, сайт Дунаєвської міської ради, розділ “Туристу” та сайти інших територіальних громад, спрямовані на популяризацію туризму.

На території області працювали 4 туристично-інформаційні центри.

Новим у сучасній туристичній індустрії є віртуальний туризм. Інформація про туристичні можливості області відображається на сенсорних інформаційних кіосках міста Хмельницький, розроблено QR-коди за допомогою яких туристи самостійно можуть ознайомитися з історією пам’ятки. Для зручності та обізнаності туристів виготовлено та встановлено двомовні туристичні вказівники, інформаційні безпекові таблички.

З метою підвищення поінформованості про туристичні об’єкти низкою громад області проведено роботу з формування облікових карток об’єктів культурної спадщини, паспортів туристичних об’єктів та створення бази фото-матеріалів про туристичну привабливість. Наразі сформовано 60 паспортів.

II. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УМОВ ДЛЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ

1. Бюджетно-фінансова політика

Вживалися заходи задля збільшення надходжень до бюджетів усіх рівнів, що дозволило забезпечити виконання планових призначень доходів місцевих бюджетів (без урахування міжбюджетних трансфертів та власних надходжень бюджетних установ) – на 106,3%, у тому числі обласним бюджетом – на 118,1%, районними бюджетами – на 156,2%, бюджетами територіальних громад – на 104,2 відсотка.

Щомісячно здійснювався моніторинг виконання бюджетів територіальних громад. До загального фонду місцевих бюджетів надійшло 13057,0 млн грн, що на 229,6 млн грн або на 1,8% більше затверджених планових призначень на 2023 рік.

Не забезпечено виконання планових призначень до річних Берездівською – 95,2% (-1,4 млн грн), Меджибізькою – 98,3% (-1,2 млн грн), Старокостянтинівською – 80,1% (-131,0 млн грн) територіальними громадами.

Загалом по області за 2023 рік темп приросту доходів загального фонду до попереднього року становив 8,9% (+1067,6 млн грн). Приріст до показників досягнуто 57 бюджетами територіальних громад та обласним бюджетом. Серед лідерів: Хмельницька (+329,1 млн грн), Кам'янець-Подільська (+53,4 млн грн), Нетішинська (+49,6 млн грн), Красилівська (+43,4 млн грн), Волочиська (+35,3 млн грн), Розсошанська (+27,4 млн грн), Антонінська (+27,1 млн грн), Дунаєвецька (+26,3 млн грн), Гуменецька (+25,0 млн грн), Городоцька (+22,9 млн грн), Славутська (+22,2 млн грн), Маківська (+21,3 млн грн), Війтовецька (+21,0 млн грн) територіальні громади.

Протягом 2023 року у першочерговому порядку фінансувалися видатки на оплату праці і нарахування на заробітну плату, оплату комунальних послуг та енергоносіїв, придбання медикаментів та перев'язувальних матеріалів, придбання продуктів харчування, виплату стипендій.

За результатами року стовідсотково забезпечено фінансуванням зареєстровані бюджетні зобов'язання головних розпорядників коштів в органах Державної казначейської служби України.

Податковий борг на 01.01.2024 до зведеного бюджету становив 720,1 млн грн, у тому числі до місцевих бюджетів – 453,3 млн гривень. У порівнянні з початком року цей показник зменшився на 29,4 млн грн, а до місцевих бюджетів борг збільшився на 1,5 млн гривень.

Для забезпечення погашення боргу податковими органами області вживалися відповідні заходи, зокрема надсилалися податкові вимоги, здійснювалося стягнення коштів з рахунків боржників, вилучення готівкових коштів, опис майна в податкову заставу та його реалізація тощо. Загалом за рахунок вжитих заходів до зведеного бюджету надійшло 189,6 млн грн, у тому числі до державного бюджету – 81,5 млн гривень.

Проводилася робота, спрямована на забезпечення економного та раціонального використання бюджетних коштів, завдяки якій забезпечено економію на загальну суму 237,3 млн грн, у тому числі:

удосконалено мережу бюджетних установ та їх штатну чисельність (оптимізовано 49 установ, скорочено 281 шт. од.) – 18,7 млн грн;

забезпечено жорсткий режим економного використання енергоносіїв (у тому числі за рахунок упровадження енергозберігаючих технологій) – 111,5 млн грн;

спрямовано з місцевих бюджетів додаткові кошти на підвищення рівня обов'язкових виплат заробітної плати (у межах гранично допустимих розмірів відповідно до чинного законодавства) працівникам бюджетної сфери – 66,6 млн грн;

спрямовано трансферти з інших місцевих бюджетів на обов'язкові виплати заробітної плати працівникам та оплату енергоносіїв бюджетної сфери (у тому числі на покриття дефіциту із зазначених виплат) – 5,1 млн грн;

проведено інші заходи (не заповнення вакантних посад, тимчасове припинення встановлення доплат за виконання обов'язків тимчасово відсутніх працівників, спрямовування власних надходжень бюджетних установ на оплату праці, нарахування на заробітну плату, комунальні послуги та енергоносії, скорочення непершочергових видатків тощо) – 35,4 млн гривень.

Загалом затверджений план заходів по області виконано на 208,4 відсотка.

Протягом року обласною військовою адміністрацією щоквартально здійснювався аналіз публічних закупівель, які проводяться її структурними підрозділами та підприємствами, установами, організаціями, що належать до сфери її управління. Результати моніторингу доводилися відповідним структурним підрозділам для врахування в роботі та, за необхідності, вжиття відповідних заходів з метою забезпечення економного та раціонального використання бюджетних коштів.

Протягом звітної періоду структурними підрозділами обласної військової адміністрації та підпорядкованими підприємствами, установами і організаціями через систему електронних публічних закупівель здійснено 18,41 тис. закупівель (за 2022 рік – 18,34 тис.).

У структурі закупівель 7,6% від загальної кількості припадало на конкурентні процедури (1404 закупівлі), 92,4% – звітування про укладений договір (17,01 тис. закупівель), а також 5 прямих закупівель через е-каталог.

Оголошена вартість конкурентних закупівель становила 1,45 млрд грн (74,4% від загального обсягу), фактична вартість – 1,41 млрд грн, підтверджена економія – 43,6 млн гривень. Участь у конкурентних процедурах закупівель взяли 657 суб'єктів підприємницької діяльності.

Наприкінці 2023 року розпочала діяльність робоча група “Прозорість і Підзвітність”, якою було розглянуто понад 50 публічних закупівель, а також інші актуальні питання витрачання бюджетних коштів. За результатами проведеної роботи Управлінням Західного офісу Держаудитслужби в Хмельницькій області відмінено 3 оголошені закупівлі очікуваною вартістю 1,8 млн грн, а також розірвано 6 чинних договорів на загальну суму 2,6 млн гривень.

Крім того, замовниками Кам'янець-Подільської, Хмельницької та Теофіпольської громад відмінено 5 оголошених закупівель очікуваною вартістю 6,9 млн гривень.

2. Інвестиційна політика та зовнішньоекономічна діяльність

Повномасштабна війна стала фактором негативного впливу на рівень ділової активності та інвестиційне середовище. Разом з цим, Хмельниччина залишається активним регіоном та продовжує здійснювати багатостороннє співробітництво з регіонами країн світу, світовими й регіональними міжнародними організаціями.

У 2023 році підприємствами та організаціями області за рахунок усіх джерел фінансування освоєно 8437,2 млн грн капітальних інвестицій (у 2022 році – 7145,3 млн грн).

За даними Національного банку України обсяг залучених із початку інвестування прямих іноземних інвестицій (акціонерного капіталу) в економіку області на 01.01.2023 становив 1000,6 млн дол. США (на 01.01.2022 – 1017,0 млн дол. США). Інвестиції надійшли з 34 країн світу. Основними країнами-інвесторами є: Кіпр, Франція, Польща, Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії, Німеччина, Ізраїль, Британські Віргінські острови.

Наразі на Хмельниччині працює 136 підприємств з іноземним капіталом.

З метою реалізації зовнішньополітичного курсу держави, сприяння соціально-економічному розвитку області, залучення міжнародної технічної допомоги для вирішення проблемних питань область веде активне багатостороннє співробітництво з регіонами різних країн світу та міжнародними організаціями.

Облдержадміністрацією та органами місцевого самоврядування області на 01.01.2024 укладено 89 міжрегіональних документів про співробітництво з іноземними країнами, у тому числі 10 – протягом 2023 року.

Керівництвом обласної військової адміністрації протягом минулого року проведено 20 зустрічей з представниками іноземних дипломатичних місій та компаній, у ході яких обговорено різні питання розширення економічного співробітництва, повоєнного відновлення, гуманітарної підтримки населення.

Для забезпечення розвитку взаємодії місцевої та регіональної влад з міжнародними партнерами, підприємствами, установами та організаціями, які прагнуть співпрацювати на рівні області та територіальних громад, розпорядженням начальника обласної військової адміністрації утворено Регіональний офіс міжнародного співробітництва. Інформація про діяльність Офісу, потреби регіону та потенційні напрями інвестування оновлюється та висвітлюється на офіційному вебсайті Хмельницької обласної військової адміністрації у рубриці “Регіональний офіс міжнародного співробітництва Хмельницької області”.

Попри війну у країні та складну економічну ситуацію бізнес Хмельниччини не припиняв зовнішньоекономічної діяльності. Зовнішньоторговельні операції проводилися із партнерами зі 115 країн світу.

У 2023 року експорт товарів становив 777,9 млн дол. США або 99,7% у порівнянні з 2022 роком, імпорт – 660,2 млн дол. США або 93,3 відсотка.

Позитивне сальдо становило 117,7 млн дол. США, (у 2022 році – 72,6 млн дол. США). Коефіцієнт покриття експортом імпорту становив 1,18 (у 2022 році – 1,10).

У загальному обсязі експорту товарів найбільшу питому вагу становили продукти рослинного походження (38,2%), готові харчові продукти (14,4%), жири та олії тваринного або рослинного походження (13,2%), різні промислові товари (7,3%), машини, обладнання та механізми, електротехнічне обладнання (7,2%).

Оснoву структури імпорту товарів становили машини, обладнання та механізми, електротехнічне обладнання (20%), мінеральні продукти (16,9%), засоби наземного транспорту, літальні апарати, плавучі засоби (14,8%), полімерні матеріали, пластмаси та вироби з них (14,4%), продукція хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості (8,6%), недорогocінні метали та вироби з них (7,1%), текстильні матеріали та текстильні вироби (6,2%).

3. Підприємництво, торгівля та послуги

Підтримка малого та середнього підприємництва є одним з пріоритетних напрямів розвитку регіону в умовах воєнного стану, оскільки саме підприємництво наразі відіграє важливу роль у забезпеченні активності у соціально-економічній сфері через забезпечення зайнятості значної частини населення Хмельниччини, створення додаткових робочих місць, наповнення бюджетів усіх рівнів тощо.

На 01.01.2024 у загальній кількості підприємств частка малих підприємств становила 96%, середніх – 3,6%, великих – 0,4 відсотка.

Кількість зареєстрованих юридичних осіб на території області збільшилася на 535 підприємств або 1,7% і становила 32289 од. (у 2023 році – 31754 од.). Кількість зареєстрованих фізичних осіб збільшилася на 6523 осіб або 14,6% і становила 51262 од. (у 2023 році – 44739 од.).

Фінансові результати до оподаткування підприємств за видами економічної діяльності за 2023 рік становили 12,1 млрд гривень. Підприємства, які отримали прибуток, 74,5% та, відповідно, 25,5% з них понесли збитки.

У рамках реалізації державної програми “Доступні кредити 5-7-9%” протягом 2023 року суб'єкти малого та середнього підприємництва області отримали 1176 пільгових кредитів на суму 3630,3 млн гривень. Отримані фінансові ресурси спрямовано на реалізацію інвестиційних проєктів, рефінансування попередньо виданих кредитів, поповнення оборотних коштів. Найбільшу кількість кредитів видали АТ КБ “Приватбанк” – 1635, АТ “Ощадбанк” – 660 та АТ “Райффайзен Банк Аваль” – 266.

Реалізовувалися грантові програми у рамках урядового проєкту “єРобота”, який передбачає надання мікрогрантів для створення власного бізнесу; грантів для розвитку переробного підприємства; для закладки саду; для розвитку тепличного господарства; на реалізацію стартапу, у тому числі у сфері ІТ. У 2023 році схвалено 330 бізнес-ідей підприємців області на загальну суму 200,0 млн гривень.

Відповідно до Програми розвитку малого і середнього підприємництва Хмельницької області на 2021-2023 роки через Регіональний фонд підтримки підприємництва по Хмельницькій області надано фінансово-кредитну підтримку 7 суб'єктам підприємництва на загальну суму 5,9 млн гривень.

4. Цифровізація та надання адміністративних послуг

Тривала робота, спрямована на забезпечення подальшого розвитку сфери надання адміністративних послуг в області.

На початок 2024 року в області працювало 52 центра надання адміністративних послуг (далі – ЦНАП), якими за рік було надано 491,8 тис. адміністративних послуг. Спектр адміністративних послуг, що надаються на сьогодні у ЦНАПах, становить у середньому 216 послуг.

Торік розпочали роботу ЦНАПи у Заслущенській, Мироліубненській, Сахновецькій, Слобідсько-Кульчієвецькій, Староостропільській, Судилківській та Чорнострівській територіальних громадах.

У всіх ЦНАПах області забезпечено автоматизацію робочих процесів, підключення до відповідних інформаційних систем (“Вулик”, “ЦНАП –SQS”, “Універсам послуг”, “АСКОД”, “Стратег документ”), використання технології Дія.QR з метою електронної ідентифікації суб’єктів звернення.

Оформлення та видачу паспортних документів забезпечено ЦНАПами Волочиської, Дунаєвецької, Кам’янець-Подільської, Нетішинської, Полонської, Славутської та Хмельницької міських, Новоушицької селищної рад. У зазначених ЦНАПах також надається послуга ID-14 2в1: оформлення паспорта громадянина України при досягненні особою 14-річного віку з одночасним присвоєнням реєстраційного номера облікової картки платника податків.

Надання адміністративних послуг з державної реєстрації транспортних засобів та видачі посвідчення водія здійснюють ЦНАПи Нетішинської, Славутської міських, Білогірської, Старосинявської, Деражнянської селищних рад.

У ЦНАПах Волочиської, Дунаєвецької, Ізяславської, Кам’янець-Подільської, Красилівської, Нетішинської, Полонської, Славутської, Старокостянтинівської, Хмельницької, Шепетівської міських, Білогірської, Вінковоцької, Новоушицької, Старосинявської, Теофіпольської, Чемеровецької, Ярмолинецької селищних рад надається комплексна послуга “єМалютко”, що надає можливість батькам зареєструвати новонароджену дитину та отримати до 9 державних послуг від різних органів влади, потрібних при народженні дитини. Протягом 2023 року через ЦНАПи області було надано 175 таких послуг.

Продовжувалася реалізація заходів регіональної програми інформатизації “Цифрова трансформація Хмельниччини” на 2021-2023 роки. У її рамках упроваджено систему електронного документообігу “АСКОД” в обласній, районних військових адміністраціях, органах місцевого самоврядування.

Протягом року проведено навчання для фахівців органів державної влади та місцевого самоврядування на теми: “Державна політика цифрового розвитку”, “Цифрова грамотність публічного службовця”, “Цифрові трансформації в Україні: реалізація державної політики цифрового розвитку”, “Основи кібергігієни”, “Кібергігієна для цифрових лідерів”.

III. СТВОРЕННЯ КОМФОРТНИХ ТА БЕЗПЕЧНИХ УМОВ ПРОЖИВАННЯ НА ТЕРИТОРІЇ ОБЛАСТІ

1. Освіта

Важливим завданням у 2023 році було створення належних та безпечних умов здобуття освіти.

В області функціонує 649 закладів дошкільної освіти, де здобувають освіту 35,9 тис. вихованців. Завантаженість закладів дошкільної освіти (дітей у розрахунку на 100 місць) становила 94 дитини на 100 місць (у 2022 році – 100 дітей).

Мережа закладів загальної середньої освіти становила 531 заклад різних типів і форм власності, у тому числі 19 початкових шкіл, 204 гімназії, 308 ліцеїв, де навчалось 136924 учня. Функціонували 57 опорних закладів освіти з 33 філіями.

У зв'язку із зменшенням чисельності учнів до початку навчального року було ліквідовано 19 закладів загальної середньої освіти, призупинено діяльність 2 закладів, 9 закладів втратили свій юридичний статус у зв'язку з їх перетворенням у філії ліцеїв.

На виконання Цільової комплексної програми розвитку освіти Хмельницької області на 2021-2025 роки за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів у 2023 році було придбано 28 шкільних автобусів для 24 територіальних громад, у тому числі один спеціально обладнаний для перевезення маломобільних груп населення. Наразі підвезення до навчальних закладів організовано для 19343 учнів і дітей та 2303 педпрацівників 397 автобусами.

Проводилися заходи, спрямовані на виявлення та стимулювання розвитку обдарованих дітей, формування у них інтелектуальної ініціативи та позитивної мотивації до навчання.

Протягом звітнього року 977 учнів закладів загальної середньої освіти взяли участь у III етапі Всеукраїнських учнівських олімпіад з навчальних предметів, з них 480 або 49% від загальної кількості учасників стали переможцями. За досягнення високих результатів на обласному етапі учнівських олімпіад 215 учнів нагороджено одноразовою грошовою премією.

На IV етапі Всеукраїнських учнівських олімпіад Хмельниччину представляли 58 учасників, з яких 30 переможців нагороджено подяками та цінними подарунками обласної військової адміністрації та обласної ради.

Забезпечувалися рівні можливості для здобуття освіти та всебічного розвитку дітей з особливими освітніми потребами. Наразі у 138 закладах дошкільної освіти створено 344 інклюзивних групи, в яких виховується 845 дітей з особливими освітніми потребами; організовано роботу 297 закладів загальної середньої освіти, де у 1120 класах інклюзивним навчанням охоплено 1646 учнів із порушеннями психофізичного розвитку. Для супроводу дітей введено 338 ставок асистента вихователя та 1069 ставок асистента вчителя. Крім того, навчання дітей з особливими освітніми потребами організовано у 7 спеціальних

школах, 3 навчально-реабілітаційних центрах, 2 спеціальних класах для дітей із затримкою психічного розвитку та інтелектуальними порушеннями. Організовано роботу 27 інклюзивно-ресурсних центрів.

Забезпечувалася підготовка робітничих кадрів у закладах професійної (професійно-технічної) освіти. На сьогодні в області функціонують 6 промислово-аграрних ліцеїв, 6 промислових професійних ліцеїв, 6 вищих професійних училищ, 5 центрів професійно-технічної освіти, 3 навчальні центри при установах виконання покарань та 51 заклад освіти, який надає професійно-технічну освіту згідно з ліцензією.

Враховуючи потреби ринку праці, проводилася активна профорієнтаційна робота з молоддю із залученням роботодавців та їх об'єднань, громадських організацій, місцевих органів влади, представників бізнесу з метою мотивації до вибору робітничих професій.

Здійснювалося впровадження елементів дуальної форми навчання у професійну підготовку робітничих кадрів. У 2023/2024 навчальному році 20 (87%) закладів професійної (професійно-технічної) освіти мали дуальну форму навчання спільно із 100 підприємствами за 28 професіями будівельного, сільсько-господарського та електротехнічного спрямування, громадського харчування, швейного виробництва. Професійну підготовку за дуальною формою навчання здобувають понад 2,5 тис. осіб.

З метою створення безпечних умов навчання у 1142 закладах освіти облаштовано 1199 захисних споруд цивільного захисту та найпростіших укриттів для 216363 учасників освітнього процесу.

У 2023 році Хмельницькій області на умовах співфінансування виділено субвенцію на 8 проєктів облаштування захисних споруд у закладах середньої освіти на суму 47,8 млн гривень. На трьох об'єктах завершено ремонтні роботи, на 5 – планується звершення робіт за рахунок коштів місцевих бюджетів у 2024 році.

2. Охорона здоров'я

З метою забезпечення надання якісної, доступної, високоспеціалізованої медичної допомоги населенню в області відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 28.02.2023 № 174 “Деякі питання організації спроможної мережі закладів охорони здоров'я” розроблено План розвитку Хмельницького госпітального округу на 2023-2025 роки та сформовано спроможну мережу закладів охорони здоров'я.

На сьогодні у мережі комунальних закладів охорони здоров'я функціонує 84 заклади: обласний центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф; 32 заклади з надання первинної медичної допомоги; 44 заклади з надання спеціалізованої медичної допомоги; 7 – спеціалізованих обласних закладів.

До моделі спроможної мережі закладів охорони здоров'я Хмельницького госпітального округу увійшли обласний центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф, 32 ЦПМСД, 30 закладів з надання стаціонарної спеціалі-

зованої медичної допомоги, у тому числі 6 надкластерних, 9 кластерних багатопрофільних лікарень та 15 загальних багатопрофільних лікарень.

Також сформовано мережу закладів – надавачів пріоритетних медичних послуг з маршрутизацією пацієнтів, зокрема з гострим коронарним синдромом (один заклад – обласний серцево-судинний центр), гострим мозковим інсультом (10), невідкладною хірургічною травматологічною патологією (32), у тому числі дітям (4), для надання перинатальної допомоги (15) та реабілітаційної допомоги (6).

У рамках формування спроможної мережі Хмельницького госпітального округу відповідними органами місцевого самоврядування прийнято рішення щодо реорганізації Кам'янець-Подільського перинатального центру шляхом приєднання до Кам'янець-Подільської міської лікарні; обласних закладів Центр профілактики та боротьби зі СНІДом та Дерматовенерологічний центр – до обласної лікарні.

Поза спроможною мережею залишаються Хмельницький міський перинатальний центр (за вимогою власника); обласний спеціалізований будинок дитини (передбачено трансформувати його в обласний центр медичної реабілітації та паліативної допомоги дітям); 3 лікарні – Старосинявська (обслуговує 19,1 тис. осіб), Чорноострівська (12,6 тис. осіб), Грицівська (7,1 тис. осіб); амбулаторні спеціалізовані заклади (обласна стоматологічна поліклініка, Хмельницький міський лікувально-діагностичний центр, Кам'янець-Подільський лікувальний діагностично-консультативний центр та дитячий медичний центр); обласний центр служби крові; обласний патологоанатомічний центр; Староушицький обласний дитячий санаторій “Дністер”.

На державному рівні передбачено передачу обласного бюро судово-медичної експертизи до структури Головного бюро судово-медичної експертизи Міністерства охорони здоров'я України та реорганізацію обласних центрів медико-соціальної експертизи.

Відповідно до галузевої концепції проводилася робота з розвитку реабілітаційних послуг у кластерних (9 закладів) і надкластерних (2 заклади – обласна та обласна дитяча лікарні) закладах області, в яких мають функціонувати неспеціалізовані стаціонарні реабілітаційні відділення на 20-60 ліжок, а також вивчалися можливості їх створення у центрах первинної медико-санітарної допомоги.

Пріоритетним аспектом роботи медичної галузі була профілактика, виявлення на ранніх стадіях та лікування онкологічних захворювань, що пов'язано з високим рівнем захворюваності, поширеності, смертності, інвалідизації населення та недосконалою і складною системою профілактики.

У 2023 році закладами охорони здоров'я області виконано більше 24,3 тис. досліджень хворим (мамографій, гістероскопій, езофагогастродуоденоскопій тощо), з метою вчасного встановлення діагнозу та призначення лікування. За результатами досліджень вперше виявлено 481 пацієнта із злоякісними новоутвореннями молочної залози, з них 81% – на ранніх стадіях; 263 пацієнтки зі злоякісними новоутвореннями тіла матки, 79% – на ранніх стадіях; 546 пацієнтів

на колоректальний рак, 51% – на ранніх стадіях; 137 пацієнтів із злоякісними новоутвореннями сечового міхура, з них 81% – на ранніх стадіях; злоякісні новоутворення передміхурової залози у 284 чоловіків, з них 52% – на ранніх стадіях.

У 2023 році налагоджено співпрацю центральної цитологічної лабораторії із закладами охорони здоров'я Хмельницького госпітального округу та частиною приватних закладів охорони здоров'я щодо цитологічного скринінгу жіночого населення та ранньої діагностики раку шийки матки. У рамках цитологічного скринінгу у звітному році проведено 36438 досліджень, що на 42% більше ніж у 2022 році. Загалом в області вперше діагностовано злоякісні новоутворення шийки матки у 147 пацієток, з них 80% – на ранніх стадіях.

З населенням проводилася активна роз'яснювальна робота щодо переваг здорового способу життя, раціонального харчування та фізичної активності з метою профілактики виникнення онкологічних хвороб, а також про необхідність та доступність регулярних лабораторних та інструментальних обстежень, періодичного самообстеження з метою профілактики та/або ранньої діагностики злоякісних новоутворень.

Вживалися заходи з організації та проведення профілактичних щеплень в установленому законодавством порядку. Протягом останніх років в області через об'єктивні причини (пандемія ковіду, воєнний стан, міграція населення, недостатність та неритмічність централізованих поставок медичних імунобіологічних препаратів) відзначається стійка тенденція до зниження рівня охоплення профілактичними щепленнями як дитячого, так і дорослого населення.

Показники виконання плану профілактичних щеплень протягом 2023 року були переважно на рівні рекомендованих, по деяких позиціях – нижче середніх показників у державі, але з позитивною динамікою протягом року.

За оперативними даними у 2023 році план вакцинації дітей віком до року проти поліомієліту, дифтерії, правцю та кашлюку виконано на 74,3-81,4% при загальнодержавному показнику 77,3-79,5 відсотка. Показник ревакцинації проти поліомієліту 6 та 14 років становить, відповідно, 84,7 та 81,3% (загалом по Україні – 78,8 та 75,2%).

Обласні показники виконання плану щеплень проти кору, паротиту і краснухи становили для дітей віком 1 рік 90,4%, 6 років – 84,4 відсотка. З липня проводилася підтримуюча (“catch-up”) кампанія дитячого населення проти кору, паротиту і краснухи, які взагалі не були вакциновані.

У жовтні за дорученням МОЗ України внаслідок міграційних процесів через воєнні дії у ЦПМСД проведено верифікацію (корекцію) планів щеплень, за результатами якої показник по області становив 95,7% при загальнодержавному показнику 90,8 відсотка.

У 2023 році затверджено Операційний план реалізації у 2023-2025 роках Стратегії розвитку імунопрофілактики та захисту населення від інфекційних хвороб, яким можна запобігти шляхом імунопрофілактики у Хмельницькій області до 2030 року. Реалізація Стратегії забезпечуватиметься у тісній співпраці

обласної військової адміністрації, ДУ “Хмельницький обласний центр контролю та профілактики хвороб МОЗ України”, органів місцевого самоврядування, закладів охорони здоров'я, підприємств, установ та організацій області.

З метою виконання обласної програми розвитку та підтримки комунальних закладів охорони здоров'я Хмельницької обласної ради на 2023 рік з обласного бюджету з урахуванням субвенції з державного бюджету було виділено 391,4 млн грн, у тому числі 269,7 млн грн на закупівлю дороговартісного медичного обладнання (придбано екстракорпоральний мембранний оксигенатор, систему штучного кровообігу, рентген-апарати, системи ультразвукової діагностики, хірургічні столи, систему для контактної променевої терапії-брахітерапії, біохімічний аналізатор тощо); 61,3 млн грн – на проведення капітальних ремонтів у медичних закладах; 60,4 млн грн спрямовано на надання стоматологічної допомоги пільговим категоріям населення, утримання окремих закладів охорони здоров'я, проведення реконструкції, будівництва, виготовлення проектно-кошторисної документації, забезпечення медикаментами та продуктами харчування, на обов'язкові виплати працівникам відповідно до встановлених чинним законодавством умов оплати праці.

Також з обласного бюджету профінансовано 35,3 млн грн на виконання заходів обласної програми централізованого забезпечення медичних закладів медичним обладнанням, медикаментами та виробами медичного призначення на 2021-2023 роки, за рахунок яких придбано медикаменти, лікувальне харчування та вироби медичного призначення для забезпечення дорослого і дитячого населення області, що страждає на неврологічні, онко-, онкогематологічні, рідкісні орфанні захворювання.

Продовжено роботу щодо покращення технічного стану будівель лікувальних закладів області.

У 2023 році на будівництво лікувально-діагностичного корпусу Хмельницької обласної дитячої лікарні та розроблення проєкту “Будівництво сховища для Хмельницької обласної дитячої лікарні” виділено з обласного бюджету 3,5 млн гривень.

На капітальний ремонт будівлі корпусу № 3 Хмельницької обласної лікарні спрямовано субвенцію з державного бюджету в сумі 47,1 млн грн та виділено з обласного бюджету 10,9 млн гривень.

На реконструкцію з надбудовою та модернізацію будівлі корпусу № 7 Хмельницької обласної лікарні з обласного бюджету профінансовано 3,9 млн гривень.

Відкориговано проектно-кошторисну документацію щодо завершення будівництва дитячого відділення на 60 ліжок з поліклінікою на 300 відвідувань на добу Шепетівської багатопрофільної лікарні.

3. Ринок праці. Зайнятість населення

Одним з важливих напрямів діяльності органів влади було питання оплати праці, погашення заборгованості із виплати заробітної плати та дотримання норм законодавства у сфері трудових відносин.

Відповідно до статистичної інформації на 01.12.2024 налічувалося 6 підприємств-боржників, заборгованість із заробітної плати яких становила 15,0 млн грн, що на 1% більше ніж на 01.12.2023. У структурі боргу найбільшу частку займали 2 державних підприємства (91,3%) із сумою заборгованості 13,7 млн гривень. Борг комунального підприємства становив 261,9 тис. грн, або 1,7 відсотка. Підприємства приватної форми власності мали заборгованість на суму 1038,3 тис. грн або 6,9 відсотка.

У звітному році проведено 10 засідань місцевих комісій з питань погашення заборгованості із заробітної плати (грошового забезпечення), пенсій, стипендій та інших соціальних виплат, на яких заслухано звіти 18 керівників підприємств, визначено завдання щодо погашення заборгованості із заробітної плати та недопущення появи нових боргів.

З метою усунення негативних тенденцій у сфері оплати праці, зокрема на підприємствах комунальної сфери, органам місцевого самоврядування доручено забезпечити оперативний контроль за станом погашення заборгованості із виплати заробітної плати на підпорядкованих підприємствах та вжити дієвих заходів по кожному підприємству-боржнику.

За результатами проведеної роботи з початку року повністю погашено заборгованість із заробітної плати на 20 підприємствах області на загальну суму 8,1 млн гривень.

На постійному контролі перебувало питання легалізації зайнятості та оплати праці. Районними військовими адміністраціями та територіальними громадами проведено понад 200 нарад і засідань робочих груп з питань легалізації виплати заробітної плати і зайнятості населення, вживалися заходи інформаційно-роз'яснювального характеру. Відповідними заходами було охоплено 6322 суб'єкти господарювання (з них 902 юридичні особи, 5420 фізичних осіб - підприємців), під час яких було виявлено 210 суб'єктів господарювання без державної реєстрації та 740 ймовірно неоформлених громадян. За результатами проведеної роботи укладено трудові договори зі 1127 працівниками.

Враховуючи складну соціально-економічну ситуацію, спричинену військовою агресією російської федерації, вживалися заходи щодо налагодження ефективної взаємодії сторін соціального діалогу в області – влади, роботодавців та профспілок. У межах наявних фінансових та трудових ресурсів забезпечено реалізацію Територіальної угоди між Хмельницькою обласною державною адміністрацією, Федерацією профспілок Хмельницької області та Об'єднанням організацій роботодавців Хмельницької області.

4. Соціальний захист населення

Вживалися заходи для забезпечення соціального захисту населення та підтримки ВПО.

Торік нараховано різних видів державної допомоги на загальну суму 2,3 млрд гривень. У грудні 2023 року державну допомогу отримали 78,4 тис. сімей/осіб.

Відповідно до обласної комплексної програми соціального захисту населення на 2021-2025 роки у 2023 році з обласного бюджету профінансовано одноразову матеріальну допомогу на вирішення матеріально-побутових проблем 3500 малозабезпеченим громадянам на загальну суму 5729,4 тис. грн (касові видатки – 5461,0 тис. грн). Середній розмір допомоги становив 1561,0 гривню.

Для громадян, які потребують дороговартісного лікування, з обласного бюджету було профінансовано 6985,9 тис. грн (касові видатки – 6981,1 тис. грн). У звітному році грошову допомогу надано 1319 особам, середній розмір допомоги становив 5293,0 гривні.

Соціальне обслуговування громадян здійснюється державними та комунальними соціальними закладами області. Функціонує 27 інтернатних закладів системи соціального захисту, в яких отримують послуги 2330 громадян, з них 620 ВПО. Протягом звітного року до інтернатних закладів влаштовано 272 особи, які перебували у складних життєвих обставинах.

У 2023 році на утримання інтернатних закладів по загальному фонду обласного бюджету було виділено 263,7 млн гривень. На здійснення капітальних видатків було профінансовано 47,5 млн грн, капітальні видатки становили 46,2 млн гривень.

За рахунок цих коштів проведено капітальний ремонт:

приміщень для розміщення ВПО корпусу № 3 Зяньковецького психоневрологічного інтернату – 7547,0 тис. грн;

відділення Мазниківського будинку-інтернату для громадян похилого віку та осіб з інвалідністю (для розміщення ВПО) – 4618,1 тис. грн;

фасаду (утеплення) Лісоводського будинку-інтернату для громадян похилого віку та осіб з інвалідністю – 4514,5 тис. грн;

фасаду (утеплення) будівлі житлового корпусу Старокривинського будинку-інтернату для громадян похилого віку та осіб з інвалідністю – 3778,9 тис. грн;

покрівлі та утеплення перекриття лікувального корпусу Хмельницького геріатричного пансіонату для ветеранів війни і праці – 3204,1 тис. грн;

фасаду (утеплення) головного корпусу Новосинявського будинку-інтернату для громадян похилого віку та осіб з інвалідністю – 2654,9 тис. грн;

фасаду (утеплення) житлового будинку з адміністративними приміщеннями Самчиківського будинку-інтернату для громадян похилого віку та осіб з інвалідністю – 1551,9 тис. грн;

огорожі Лонковецького психоневрологічного інтернату – 1349,4 тис. грн;

котельні (технічне переоснащення – заміна твердопаливного котла) та внутрішніх електричних мереж частини житлового корпусу Виноградівського психоневрологічного інтернату – 1121,2 тис. грн;

а також реконструкцію:

приміщення під харчоблок Лісоводського будинку-інтернату для громадян похилого віку та осіб з інвалідністю – 3005,8 тис. грн;

частини будівлі під харчоблок Лонковецького психоневрологічного інтернату – 6207,8 тис. грн;

теплогенераторної Китайгородського будинку-інтернату для громадян похилого віку та осіб з інвалідністю – 1408,6 тис. гривень.

На покращення матеріально-технічної бази інтернатних закладів (придбання твердого та м'якого інвентарю, обладнання і предметів довгострокового використання) з обласного бюджету спрямовано 1061,8 тис. гривень. Крім цього, на зазначені цілі отримано допомогу міжнародних гуманітарних фондів та благодійних організацій (Управління Верховного комісара ООН з питань біженців, Всесвітня продовольча програма ООН, Дитячий фонд ООН (UNICEF), Міжнародна організація з міграції (МОМ), Товариство Червоного Хреста в Україні, благодійний фонд “Рокада”), обсяг якої становив 29,4 млн гривень.

Соціальні послуги особам/сім'ям, які належать до вразливих груп населення та/або перебувають у складних життєвих обставинах, надають 13 територіальних центрів соціального обслуговування (надання соціальних послуг), 40 центрів надання соціальних послуг, 6 відділів з питань надання соціальних послуг та 5 центрів соціальних служб.

Функціонує 9 реабілітаційних установ системи соціального захисту населення (центри комплексної реабілітації). Також реабілітаційні послуги у межах своєї основної діяльності надають 5 відділів соціальної реабілітації дітей/осіб з інвалідністю в комунальних установах “Центр надання соціальних послуг” Білогірської, Теофіпольської селищної, Волочиської, Деражнянської та Хмельницької міських рад.

У 2023 році для забезпечення допоміжними засобами реабілітації осіб з інвалідністю, дітей з інвалідністю та інших окремих категорій населення, для Хмельницької області з державного бюджету було виділено 123,1 млн гривень. За рахунок цих коштів забезпечено осіб з інвалідністю 26 076 од. допоміжних засобів реабілітації.

Особлива увага приділялася всебічній підтримці ВПО.

За даними Єдиної інформаційної бази даних в області на кінець 2023 року обліковано понад 130 тис. ВПО.

Розпорядженням начальника обласної військової адміністрації затверджено перелік місць тимчасового проживання області, у яких поселено 75549 ВПО.

Загальна сума нарахованої допомоги на проживання ВПО становила 1897,6 млн гривень. У грудні 2023 року проведено нарахування допомоги на проживання 44185 ВПО.

Крім цього, у 2023 році з обласного бюджету виділено 72,5 млн грн на реалізацію заходів цільової програми забезпечення перебування ВПО та/або евакуйованих осіб у закладах соціального захисту населення, що є об'єктами спільної власності територіальних громад області.

Наприкінці року затверджено обласну комплексну програму підтримки внутрішньо переміщених осіб на 2024-2025 роки, якою передбачено низку заходів щодо реалізації житлових прав та вирішення соціально-побутових питань, надання соціальної підтримки, медичної та психологічної допомоги, сприяння реалізації культурно-освітніх прав, а також забезпечення зайнятості ВПО, які проживають на території Хмельницької області.

Забезпечено функціонування мережі спеціалізованих служб підтримки постраждалих від домашнього насильства, у тому числі обласного центру соціально-психологічної допомоги, 4 притулків, 7 кризових кімнат, 8 спеціалізованих служб первинного соціально-психологічного консультування та 54 мобільних бригад соціально-психологічної допомоги постраждалим особам. Протягом звітнього року надійшло 8375 звернень громадян щодо вчинення домашнього насильства, яким надано комплекс відповідних послуг.

Торік на утримання та забезпечення діяльності державного закладу “Хмельницький обласний соціальний центр матері і дитини” з обласного бюджету було виділено 1929,7 тис. грн, Хмельницького обласного центру соціально-психологічної допомоги – 1147,6 тис. гривень.

У Хмельницькому обласному соціальному центрі матері і дитини перебувало 10 жінок з дітьми віком від народження до 18 місяців (усього 20 осіб), яким надано послуги притулку, соціальної адаптації, представництва інтересів, консультування, посередництва та медіації.

За звітний період працівниками Хмельницького обласного центру соціально-психологічної допомоги надано послуги притулку 30 особам, екстреного (кризового) втручання – 13 особам, консультування – 295 особам.

На 30.12.2023 у Реєстрі надавачів та отримувачів соціальних послуг зареєстровано 122 надавачі соціальних послуг (комунальної та приватної власності), виявлено 13 надавачів соціальних послуг недержавного сектору, з них 3 внесено до Реєстру надавачів та отримувачів соціальних послуг.

На забезпечення санаторно-курортного оздоровлення осіб з інвалідністю Хмельницькій області на 2023 рік з державного бюджету виділено 1972,1 тис. грн, що забезпечило потребу 168 осіб з інвалідністю. Також виплачено грошову компенсацію замість санаторно-курортного лікування та вартості самостійного санаторно-курортного лікування, компенсації вартості проїзду 441 особі на суму 205,8 тис. гривень.

Організовано оздоровлення та відпочинок дітей соціально-незахищених категорій населення у дитячому оздоровчому містечку “Джерельце” АТ “Хмельницькобленерго”, дитячому закладі “Еко Ленд” санаторію “Лісова пісня” та позаміському дитячому закладі “Чайка”, на що у 2023 році з обласного бюджету було профінансовано 6825,1 тис. грн (касові видатки – 6824,9 тис. грн).

5. Підтримка сім'ї, дітей та молоді

Створено умови для реалізації права кожної дитини-сироти та дитини, позбавленої батьківського піклування, на виховання та проживання в сім'ї: усиновлення, передача дітей під опіку, піклування громадян, влаштування до дитячих будинків сімейного типу та прийомних сімей.

На обліку служб у справах дітей області перебуває 1833 дитини-сироти та дітей, позбавлених батьківського піклування. Під опікою виховується 1308 дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

Вживаються координуючі заходи щодо усиновлення дітей. Протягом 2023 року усиновлено 32 дитини громадянами України, здійснено 126 внутрішньо сімейних усиновлень громадянами України.

Функціонує 20 дитячих будинків сімейного типу, в яких виховуються 143 статусних дитини та особи з їх числа, та 96 прийомних сімей, в яких виховуються 179 прийомних дітей та осіб з числа статусних.

Торік створено 4 прийомні сім'ї у Шепетівському та Хмельницькому районах.

Забезпечено виконання вимог законодавства щодо своєчасного виявлення дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, та надання їм статусу. За 2023 рік відповідний статус надано 226 дітям.

Надається допомога дітям-сиротам та дітям, позбавленим батьківського піклування, що евакуйовані разом з батьками-вихователями та прийомними батьками до Хмельницької області з тимчасово окупованих територій (евакуйовано 7 прийомних сімей, у яких виховується 20 дітей, 4 дитячих будинки сімейного типу, у яких виховується 20 дітей та 68 сімей опікунів/піклувальників, у яких виховується 98 дітей).

У рамках проєкту Благодійного фонду "Твоя опора" придбано будинок для дитячого будинку сімейного типу Андрієнків (5 дітей), що переїхав із м. Попасна Луганської області.

Ведеться облік дітей, які опинилися у складних життєвих обставинах. На обліку перебувало 1266 дітей із 555 сімей, у тому числі 90 дітей, що постраждали від домашнього насильства, та 1176 дітей із сімей, в яких батьки або особи, що їх замінюють, ухиляються від виконання батьківських обов'язків.

З метою профілактики дитячої бездоглядності та безпритульності службами у справах дітей райвійськкадміністрацій, територіальних громад області спільно з підрозділами ювенальної превенції забезпечено систематичне проведення цільових профілактичних рейдів "Діти вулиці", "Вокзал". За рік проведено 2150 рейдів, за результатами яких виявлено 533 дитини (щодо 521 дитини повідомлено батьків, щодо 12 дітей повідомлено навчальні заклади), вилучено 57 дітей (у тому числі 50 – із сім'ї, 7 – з вулиці).

З метою соціального захисту, зменшення кількості бездоглядних та безпритульних дітей забезпечено повноцінне функціонування центрів соціально-психологічної реабілітації дітей "Подорянчик" та "Щасливе дитинство". Протягом

2023 року в центрах перебувала 141 дитина, в тому числі діти, що евакуйовані з тимчасово окупованих територій, яким надавалася різного роду допомога – соціальна, психологічна, педагогічна, правова. Із дітей, які вибули із закладів, 38 повернули у сім'ї, 10 дітей влаштували у прийомну сім'ю, 20 до навчальних закладів, 9 влаштовано до закладів освіти, 10 дітей влаштовано під опіку, піклування громадян, 7 влаштовано до прийомних сімей та дитячих будинків сімейного типу, 1 дитину усиновлено.

Обстежено 4555 сімей, які перебувають у складних життєвих обставинах. Ініційовано притягнення до відповідальності 310 батьків. Службами у справах дітей подано 75 позовів до суду щодо позбавлення батьків батьківських прав та 18 позовів про відібрання дітей без позбавлення батьків батьківських прав. Позбавлено судом батьківських прав 69 осіб, відібрано 11 дітей без позбавлення батьків батьківських прав.

Службами у справах дітей міських, селищних, сільських рад проводиться активна інформаційна кампанія у медіа з питань захисту прав та законних інтересів дітей (за рік видано 215 матеріалів у друкованих виданнях та проведено 1330 виступів на телебаченні).

6. Фізичне виховання та спорт

У 2023 році працювали 42 установи фізичної культури і спорту, у тому числі Хмельницький регіональний центр з фізичної культури і спорту осіб з інвалідністю “Інваспорт”, Хмельницький обласний центр фізичного здоров'я населення “Спорт для всіх”, Хмельницька обласна школа вищої спортивної майстерності, обласна дитячо-юнацька спортивна школа, Хмельницький обласний центр фізичного виховання учнівської молоді та 37 дитячо-юнацьких спортивних шкіл.

Протягом звітнього року забезпечено проведення 208 навчально-тренувальних зборів та 480 заходів обласного та всеукраїнського рівнів з олімпійських та неолімпійських видів спорту.

У грудні 2023 році стартував Всеукраїнський проєкт спортивних змагань “Пліч-о-пліч всеукраїнські шкільні ліги”, який заплановано провести з грудня 2023 до червня 2024 року у таких видах спорту як волейбол, баскетбол, футзал, спортивне орієнтування. Торік розпочато реєстрацію та сформовано шкільні команди навчальних закладів для участі у проєкті. Реалізацію проєкту продовжено у 2024 році, на що з обласного бюджету було виділено 800,0 тис. гривень.

З метою сприяння організації та проведенню навчально-тренувальних зборів і змагань з олімпійських видів спорту з обласного бюджету надано фінансову підтримку обласній організації фізкультурно-спортивного товариства “Україна” на суму 295,6 тис. грн, обласній організації ФСТ “Колос” – 334,4 тис. грн, обласній організації ФСТ “Динамо” – 1606,1 тис. гривень.

На покращення матеріально-технічної бази підвідомчих спортивних закладів проведено закупівлю спортивного інвентарю та форми на загальну суму 602,0 тис. гривень.

Вживалися заходи з фізкультурно-спортивної реабілітації осіб з інвалідністю. В області функціонує Хмельницький регіональний центр з фізичної культури і спорту осіб з інвалідністю “Інваспорт”, Хмельницька обласна дитячо-юнацька спортивна школа, фізкультурно-спортивний та фізкультурно-реабілітаційний клуби для осіб з інвалідністю. У Хмельницькій ДЮСШ № 3 організовано заняття для спортсменів з інвалідністю у звичайних групах з тенісу, стрільби кульової та шахів. Протягом року систематично відвідували тренування та брали участь у спортивних заходах 249 осіб. Фахівцями центру “Інваспорт” налагоджено співпрацю з територіальними громадами, волонтерськими об’єднаннями, які опікуються військовослужбовцями, з питань залучення осіб з інвалідністю, у тому числі військових, до фізкультурно-спортивної реабілітації та, у подальшому, до систематичних занять спортом.

З метою відзначення досягнень у спортивній галузі області та створення сприятливих умов для ефективного розвитку фізичної культури і спорту провідних спортсменів області (36 осіб) та їх тренерів (20 осіб) відзначено нагородами обласної військової адміністрації.

Торік щомісячну стипендію отримали 58 спортсменів (олімпійські та неолімпійські види спорту) на загальну суму 2454,0 тис. грн (обласний бюджет). Сума коштів, яку отримали спортсмени, залежала від виступів у попередньому році та становила від 1500,0 до 17000,0 гривень.

7. Культура

Протягом минулого року на території області діяльність у сфері культури та мистецтв забезпечували 726 публічних бібліотек, 987 клубних закладів, 58 мистецьких шкіл, 25 музеїв та заповідників, 3 театральні-концертні установи, 2 навчальних заклади I-II рівнів акредитації та Хмельницький обласний науково-методичний центр культури та мистецтва.

З часу повномасштабного вторгнення російської федерації в Україну працівники закладів культури та мистецтва активно долучилися до заходів на підтримку Збройних Сил України, зокрема, проводили збір гуманітарної допомоги, виготовлення провізії для військових, плетіння захисних сіток, здійснювали культурну підтримку ВПО.

На належному організаційному рівні проведено заходи з нагоди відзначення Дня Соборності України, вшанування учасників бойових дій на території інших держав, захисника Вітчизни, Дня Пам’яті та примирення, Дня Конституції України, Дня Незалежності України, Дня Гідності та Свободи, професійні свята у різних галузях.

Продовжувалася робота зі створення центрів культурних послуг у територіальних громадах області. Обласною військовою адміністрацією спільно з методичними центрами надано понад 30 консультацій щодо створення базових будинків культури, які надаватимуть методичні послуги мережі клубних закладів громади та координувати усі галузеві процеси у громаді, а також 15 консуль-

тацій щодо визначення та створення центральних бібліотек у територіальних громадах, в яких центральні бібліотеки відсутні.

У 2023 році розпочав діяльність Комунальний заклад “Ізяславський центр культурних послуг Ізяславської міської ради”, до складу якого увійшли клубні заклади, бібліотеки та музей.

Крім того, у грудні 2023 року завершено роботу щодо моніторингу мережі закладів культури області та підготовлено оновлені зведені дані. На основі даних оформлено підсумковий звіт для Державного агентства з питань мистецтв та мистецької освіти для оновлення всеукраїнської мережі Міністерства культури та інформаційної політики України.

Торік до бібліотечних фондів надійшло 61,1 тис. примірників видань на суму 4178,5 тис. гривень. За кошти місцевих бюджетів придбано 6,4 тис. примірників видань на загальну суму 1345,2 тис. гривень.

Обласною військовою адміністрацією подано до занесення до Державного реєстру нерухомих пам’яток України 19 щойно виявлених об’єктів культурної спадщини за видом “архітектура“. Крім того, Старокостянтинівською, Хмельницькою, Деражнянською міськими, Ярмолинецькою, Летичівською селищними радами виділено кошти з місцевих бюджетів для виготовлення облікової документації на пам’ятках щойно виявлених об’єктів культурної спадщини. У 2023 році було укладено 4 охоронних договори на пам’ятки архітектури національного значення.

Для поліпшення навичок та популяризації української мови у Хмельницькій обласній бібліотеці для дітей імені Т.Г. Шевченка діє розмовний клуб “Переходь на українську” у рамках Всеукраїнського проєкту “Єдині” від Ініціативи “Навчай українською” для ВПО та мешканців громади. Також функціонує розмовний клуб української мови “Скажи мені українською” у Хмельницькій обласній універсальній науковій бібліотеці, який відвідують ВПО з Харкова, Краматорська, Сєверодонецька, Дніпра, Київської області тощо. Додаткові можливості для опанування державної мови створила Хмельницька обласна бібліотека для молоді, започаткувавши лінгвістичну студію “Говорімо українською”.

8. Охорона навколишнього природного середовища

Продовжувалася реалізація Програми охорони навколишнього природного середовища Хмельницької області на 2021-2025 роки (далі – Програма). У 2023 році на виконання заходів Програми по спеціальному фонду обласного бюджету було передбачено 31,2 млн грн, з яких використано 28,7 млн гривень.

Зазначені кошти було спрямовано на виконання таких природоохоронних заходів:

відновлення та підтримання сприятливого гідрологічного режиму та санітарного стану річки Збруч із влаштуванням рекреаційних зон у її заплаві та з одночасною рекультивацією порушених земель на частині території Сатанівської громади – 20,0 млн грн (освоєно в повному обсязі). За рахунок виділених коштів було здійснено роботи по зняттю рослинного шару ґрунту, поглиблено та

розширено р.Збруч, зроблено рекультивацію існуючого кар'єру, культуротехнічні роботи, капітальний ремонт гідротехнічної споруди, влаштування водовипуска із існуючої водойми, тощо;

розроблення документації із землеустрою для територій та об'єктів природно-заповідного фонду – 10,1 млн грн (використано – 8,3 млн грн). За результатами проведеної роботи на 134 об'єкти природно-заповідного фонду області загальною площею 9368,3 га розроблено проекти землеустрою з організації та встановлення меж:

забезпечення екологічно безпечного збирання, перевезення та утилізації побутових ламп розжарювання – 750,0 тис. грн (використано 357,0 тис. грн). За рахунок виділених коштів було зібрано та утилізовано понад 920 тис. од. побутових ламп розжарювання.

Вживалися заходи щодо забезпечення ефективного та раціонального використання природних ресурсів, збереження біорізноманіття, розширення природно-заповідного фонду, охорони атмосферного повітря, водних, земельних та лісових ресурсів регіону.

З метою забезпечення режиму охорони та збереження заповідних об'єктів підготовлено та оформлено 258 охоронних зобов'язань на території та об'єкти природно-заповідного фонду місцевого значення.

Розроблено та затверджено Положення про ландшафтний заказник загальнодержавного значення “Кошарнинський” (наказ Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 13.11.2023 № 771).

У 2023 році у межах м. Хмельницький оголошено створення ботанічних пам'яток природи місцевого значення “Клен театральний” та “Два платани” (рішення обласної ради від 28.06.2023 № 22-16/2023).

Також рішенням обласної ради від 27.09.2023 № 14-17/2023 оголошено лісовий заказник місцевого значення “Барвінська криниця” площею 20,5011 га у межах Прибузького лісництва філії “Хмельницьке лісомисливське господарство”.

З метою підвищення ефективності та надійності функціонування систем водопостачання та водовідведення проводився комплекс ремонтних робіт каналізаційних очисних споруд та насосних станцій.

У 2023 році Старокостянтинівською територіальною громадою проведено капітальний ремонт аварійної ділянки каналізаційної мережі очисних споруд у межах м. Старокостянтинів. Хмельницькою громадою проведено реконструкцію каналізаційних насосних станцій № 2, 7, 12 у місті Хмельницький.

Однією з екологічних проблем є наявність значного обсягу непридатних до застосування і заборонених до використання хімічних засобів захисту рослин (далі – ХЗЗР), які накопичилися протягом попередніх років на території області. На 01.01.2024 їх кількість становила близько 172 тонн, які зберігаються на території м. Славути (майже 12 т), м. Волочиськ (92 т) та м. Полонне (68 т).

Посилена увага приділялася питанням поводження з твердими побутовими відходами в області.

Відновлено реалізацію проекту із реконструкції сміттєзвалища та будівництва сміттєпереробного комплексу у м. Хмельницький. Минулого року розпочато процедуру тендерної закупівлі щодо визначення виконавця робіт з будівництва комплексу механіко-біологічного оброблення. Проєкт буде реалізовуватися за кошти гранту від ЄС (6,25 млн євро) і ресурсу ЄБРР.

Новий Центр управління відходами відкрили у м. Хмельницький (мікрорайон Ракове), який став другим в обласному центрі. Це місце, куди кожен мешканець міста може безкоштовно здати побутові, зелені, будівельні та небезпечні відходи для їх подальшої переробки чи утилізації. Приймають також старі меблі та одяг. Відходи будуть використовувати як вторинну сировину, відправлятимуть на повторне використання, а небезпечні відходи передаватимуть на безпечну утилізацію.

Також у м. Хмельницький продовжується безоплатний збір відходів, які загрожують здоров'ю людей та навколишньому середовищу, Екобус. На безпечну утилізацію від містян традиційно прийматимуть батарейки та акумулятори, люмінесцентні лампи, термометри та ртутовмісні матеріали, фарби, клеї, розчинники (з тарою), електричне та електронне обладнання, миючі засоби, побутову хімію (з тарою) та протерміновані медикаменти.

9. Захист населення і територій від надзвичайних ситуацій

В області продовжується реалізація комплексу заходів щодо захисту населення і території в умовах воєнного стану.

З метою завчасного реагування на надзвичайні ситуації, зокрема надання допомоги населенню у разі виникнення критичних проблем з енергетикою та опаленням, організовано функціонування 467 пунктів незламності.

Для забезпечення їх роботи органами влади та суб'єктами господарювання накопичено біля 230 т пально-мастильних матеріалів. За період функціонування, пункти незламності області відвідали більше 55 тис. осіб.

Проводилася системна робота щодо нарощування фонду захисних споруд з метою 100% забезпечення укриттями населення. Протягом 2023 року введено в експлуатацію 3 протирадіаційних укриття, одну споруду подвійного призначення з властивостями протирадіаційного укриття, придбано 15 укриттів модульного типу; проводилися роботи з будівництва 9 нових захисних споруд та розробки проєктно-кошторисної документації на будівництво 46 захисних споруд у закладах освіти, охорони здоров'я та на об'єктах житлового фонду; проведено капітальні ремонти у 24 укриттях та поточні ремонти у 814. Загалом протягом року здійснювалося виконання робіт на 879 об'єктах фонду захисних споруд цивільного захисту, на що використано майже 82,0 млн гривень.

Наразі обласний фонд захисних споруд цивільного захисту складається із 123 сховищ, 736 протирадіаційних укриттів, однієї споруди подвійного призна-

чення з властивостями протирадіаційного укриття та 2132 найпростіших укриттів.

Протягом року також вживалися заходи щодо забезпечення захисних споруд необхідним обладнанням, інвентарем, запасами води, продуктами харчування та предметами першої необхідності, створення належних санітарно-побутових умов для тривалого перебування населення.

Проводилася робота з удосконалення та модернізації регіональної автоматизованої та місцевих систем централізованого оповіщення та зв'язку. В обласному кризовому центрі встановлено додаткове обладнання для забезпечення якісного зв'язку та оповіщення керівного складу обласної військової адміністрації. Завершено дослідну експлуатацію нової системи оповіщення між кризовим центром обласної військової адміністрації та ДСНС України. Придбано та встановлено 35 додаткових сирен автоматичного та 23 ручного запуску в територіальних громадах. Усього на модернізацію та вдосконалення систем централізованого оповіщення з обласного та місцевих бюджетів виділено 2,6 млн гривень.

Для здійснення запобіжних заходів у разі загрози виникнення надзвичайних ситуацій та ліквідації їх наслідків в області створено регіональний, місцеві, відомчі та об'єктові матеріальні резерви, до складу яких включено будівельні матеріали (шифер, скло, цвяхи, пиломатеріали), паливно-мастильні матеріали, засоби для проведення аварійно-рятувальних робіт (мотопомпи, мотопили, пересувні електростанції та інше аварійно-рятувальне обладнання). На 01.01.2024 регіональний матеріальний резерв накопичено на 71,2% від затверджених обсягів, а місцеві матеріальні резерви – на 83 відсотки.

Протягом року з регіонального та місцевих матеріальних резервів на ліквідацію наслідків надзвичайних ситуацій та подій воєнного характеру здійснювалася видача матеріальних цінностей (шифер, цвяхи шиферні та будівельні, саморізи, пиломатеріали, скло, металопрофіль покрівельний, плівка поліетиленова, дизельне паливо) на загальну суму майже 1,9 млн гривень.

Для поповнення матеріальних резервів у 2023 році виділено 4,6 млн грн, у тому числі з обласного бюджету – 1,9 млн грн, з місцевих бюджетів територіальних громад – 2,7 млн гривень.

9. Інформаційне суспільство та взаємодія з громадськістю

Обласною військовою адміністрацією забезпечувався вільний доступ представників медіа до інформації про діяльність керівництва обласної військової адміністрації та її структурних підрозділів, органів виконавчої влади, Президента України та Уряду шляхом розміщення актуальної інформації на офіційному сайті обласної військової адміністрації, у соціальній мережі Facebook, Інстаграмі, телеграм-каналі. На постійній основі проводилися інформаційно-комунікаційні кампанії щодо впровадження реформ, реалізації державної та регіональної політики, інформування громадськості щодо розвитку громадянського суспільства, тощо. Так, протягом звітнього року на офіційному вебсайті

обласної військової адміністрації розміщено понад 1,5 тис. публікацій, на офіційній сторінці у соціальній мережі Facebook – понад 2,5 тис. публікацій.

Забезпечено оприлюднення соціальної реклами на рекламних майданчиках області (білборди, сітілайти, брошури та інша поліграфічна продукція різного формату) з актуальних питань життєдіяльності нашої області та країни.

Організовано та забезпечено сприяння у проведенні медіа-заходів з нагоди відзначення державних і професійних свят, історичних та визначних подій, ювілейних та пам'ятних дат. Відповідні матеріали систематично опублікувалися у медіа на наявних медіаресурсах, вебсайтах та соціальних мережах обласної військової адміністрації.

Протягом року забезпечено проведення брифінгів (щонайменше тричі на тиждень) за участю керівництва області та керівників структурних підрозділів обласної військової адміністрації з метою інформування жителів області з актуальних соціальних, економічних, політичних та інших питань.

Директор Департаменту
економічного розвитку
обласної військової адміністрації

Олена БОХОНСЬКА